

กระบวนการก่อตัวและพัฒนาการของ
สมัชชาปกป้องประชาธิปไตยล้านนา จังหวัดเชียงใหม่
THE PROCESS OF FORMATION AND DEVELOPMENT
OF THE ASSEMBLY FOR THE DEFENSE OF DEMOCRACY LANNA,
CHIANG MAI

อภิรัตน์ หงสยาภรณ์¹ สมิหรา จิตตลดาการ² สุรพันธ์ ทับสุวรรณ³ และ จีร์จันทร์ ประทีปะเสน⁴
Apirat Hongsayaporn¹, Simira Chittaldakorn², Surapan Tubsuwan³ and Cheerichan Pradipasen⁴
มหาวิทยาลัยรามคำแหง ถนนรามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร 10240^{1, 2, 3, 4}
Ramkhamhaeng University, Ramkhamhaeng Rd., Bang Kapi, Bangkok 10240^{1, 2, 3, 4}

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงกระบวนการก่อตัวและพัฒนาการ แนวความคิดด้านการเมืองการปกครองของสมัชชาปกป้องประชาธิปไตยล้านนา จังหวัดเชียงใหม่ ภายใต้บริบททางสังคม การเมืองและวัฒนธรรม รวมถึงศึกษาผลกระทบที่มีต่อสมัชชาปกป้องประชาธิปไตยล้านนา จังหวัดเชียงใหม่ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ แกนนำและสมาชิกกลุ่มสมัชชาปกป้องประชาธิปไตยล้านนา จังหวัดเชียงใหม่ สุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบลูกโซ่ (Snowball Sampling) การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการนำข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ กับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ภาคีวิเคราะห์ สังเคราะห์ เรียบเรียงและสรุปผลเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยด้านบริบทและภูมิหลังของสมัชชาปกป้องประชาธิปไตยล้านนา จังหวัดเชียงใหม่พบว่า แกนนำและสมาชิกเป็นคนที่อพยพหนีพม่ามาจากสิบสองปันนาลงมาที่หมู่บ้านบวกค้างอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่และหมู่บ้านธิ อำเภอลำพูน แกนนำกลุ่มของเชียงใหม่เป็นผู้มีความรู้ทางด้านการเมือง สนใจติดตามข้อมูลข่าวสารทางการเมืองอย่างต่อเนื่องและมีประสบการณ์การมีส่วนร่วมในการเคลื่อนไหวทางการเมืองทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่น มีความพร้อมที่จะก่อตั้งกลุ่มทางการเมืองของตนเองอยู่แล้ว ดังนั้นเมื่อแกนนำ 4 - 5 คนได้เข้าร่วมเสวนาวิชาการกับนักวิชาการของสมัชชาปกป้องประชาธิปไตยส่วนกลางและแกนนำกลุ่มอื่น ๆ ที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ซึ่งมีอุดมการณ์และแนวคิดด้านการเมืองการปกครองเพื่อปกป้องประชาธิปไตยและต้องการให้มีการเลือกตั้งในวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2557 ตรงกับผู้เข้าร่วมเสวนาหลายกลุ่มในภาคเหนือ โดยเฉพาะ

¹ นักศึกษาหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการเมือง คณะรัฐศาสตร์

² รองศาสตราจารย์ ดร. ประจำหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการเมือง คณะรัฐศาสตร์

³ รองศาสตราจารย์ อาจารย์พิเศษ คณะรัฐศาสตร์

⁴ รองศาสตราจารย์ ประจำหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการเมือง คณะรัฐศาสตร์

กลุ่มสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ จึงได้รวมตัวชาวบ้านหลากหลายอาชีพในหมู่บ้านบวkd่าง หมู่บ้านป่าตาลและหมู่บ้านต้นตู่ อำเภอสันกำแพง ซึ่งมีพื้นที่ติดต่อกันก่อตั้งกลุ่มสมัชชาปกป้องประชาธิปไตยล้านนา จังหวัดเชียงใหม่ใน วันที่ 28 ธันวาคม 2556

พฤติกรรมทางการเมือง พบว่ากลุ่มสมัชชาปกป้องประชาธิปไตยล้านนา จังหวัดเชียงใหม่ ได้ให้ความสำคัญกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ต้องการนายกรัฐมนตรีนี่มาจากการเลือกตั้งเท่านั้น กิจกรรมที่กลุ่มได้เคลื่อนไหว คือ การประชุมวิชาการเกี่ยวกับประชาธิปไตย รณรงค์ให้มีการเลือกตั้งโดยติดป้ายรณรงค์แรลลี่มอเตอร์ไซด์ติดธงสีขาวแดงและปีบแดดรไปตามถนนสันกำแพง ผู้ขับขี่ทุกคนมีผ้าขาว “สปป.ล้านนา” โปกศริษะการปล่อยโคลมลอยพันดวง การกินข้าวกลางวันแล้วไปเลือกตั้ง เป็นต้น พฤติกรรมของกลุ่ม สปป.ล้านนาในภาคเหนือ ทำให้ส่งผลกระทบต่อสมัชชาปกป้องประชาธิปไตยล้านนา จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อมีกลุ่มผู้ไม่หวังดีได้ติดป้ายผ้าที่จังหวัดเชียงใหม่ พะเยาและพิษณุโลก ด้วยข้อความ “ประเทศนี้ไม่มีความยุติธรรม กูขอแยกประเทศ” ส่งผลให้เกิดกระแสความเกลียดชังและถูกสังคมโจมตีอย่างหนักเนื่องจากคำว่า “สปป.” ได้ถูกตีความเป็น “สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว หรือ สปป.ลาว” หลังจากประกาศยุบสภาเมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2557 จากการทำรัฐประหารโดยคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) และการบังคับใช้มาตรา 44 ทำให้กลุ่มเคลื่อนไหวต่าง ๆ รวมทั้งกลุ่มสมัชชาปกป้องประชาธิปไตยล้านนา จังหวัดเชียงใหม่ ต้องยุติบทบาทการเคลื่อนไหวทางการเมืองภาคประชาชนในระบอบประชาธิปไตยไทย

คำสำคัญ : กระบวนการก่อตัวและพัฒนาการ สมัชชาปกป้องประชาธิปไตย
สมัชชาปกป้องประชาธิปไตยล้านนา เชียงใหม่

ABSTRACT

This research aims to study the process of formation and development. The idea of defending democracy, the rule of Assembly over Chiangmai Province. The social, political and cultural context, including the impact of general defend democracy over Chiangmai Province. Affecting the social, cultural and political response to government policies. The population in this study were leaders and members of the Assembly for the Defense of Democracy Forum Chiangmai Province. Sampling (Purposive Sampling) and sample chain (Snowball Sampling). This research is qualitative research. Data were analyzed using data from the interviews were analyzed and compiled into a synthesis report. The findings of the context and background of the general defense of democracy over, Chiangmai Province was founded by a core group of 4-5 people. After listening to people talk about democratic politics. The scholars of the General Assembly to protect the democratic public at CMU and acceptance of the new concept, which corresponded to their ideas. The democratic Assembly Lanna in Chiang Mai in 2013 as a member

of various professional people in the village stayed positive Patan village and from village to see. San Kamphaeng Chiang Mai is the social aspect culture and traditions at the core of the solicitation. The concept of dominance Found that the PDR. Lanna was established to support the Assembly's Defense of Democracy and want to have elections on February 2, 2014.

That resulted in the General Assembly over the Defense of Democracy has increased dramatically. Political Behavior General found that the Defense of Democracy Forum Chiangmai Province has given priority to the democratic regime of government with the King as Head of State. To the Prime Minister of elections only. The group is meeting activist movement motorcycle rally. Symbolic expression is a band of white cloth that include the words " PDR. Lanna ". Motorbike riders caught red-white flags and honking horns in the streets, February 27, 2557 in San Kamphaeng. The political movement of the PDR. Lanna. Chiangmai Province Not affect the social, political and cultural. It has a direct impact on the group. When there is no good news and banners that appear on various media with the message "There is no justice in this country, I would like to split the country". Resulting in a wave of hatred and social hit. The words "Lao." has been interpreted as "Laos or Lao PDR.". After dissolve the parliament on March 9, 2014 the coup d'état the National Council for Peace and Order (NCPO.) and the enforcement of section 44 allows the Assembly to Defend Democracy over. Chiangmai Province to end the political civil society in democratic Thailand.

KEYWORDS : The formation and development, Assembly for the Defense of Democracy, Assembly for the Defense of Democracy Lanna Chiang Mai Province

บทนำ

ประเทศไทยได้เกิดภาวะวิกฤตการณ์ทางการเมือง ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบต่อประเทศชาติ และประชาชน พลเมืองไทย เป็นอย่างมาก ทั้งผลกระทบต่อด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านความแตกแยกแบ่งฝ่ายของผู้คนในสังคม ทำให้ภาพลักษณ์ของประเทศไทยในสังคมโลกเป็นประเทศที่ถูกมองว่าไม่มีความปลอดภัยในสายตาของชาวโลก และถูกลดลำดับความเชื่อมั่นในด้านความปลอดภัย ความมั่นคงภายในประเทศเป็นความขัดแย้งระหว่างอุดมการณ์ต่างสีที่มองเห็นระบอบการเมืองที่พึงปรารถนาแตกต่างกัน (พิชาย รัตนติลก ณ ภูเก็ต, 2552) การศึกษาสังคมไทยโดยผ่านแนวความคิดและทฤษฎีกระบวนการของการเคลื่อนไหวทางสังคมอันเป็นวิธีการศึกษาสังคมแบบหนึ่งที่ทำให้รับรู้เข้าใจพัฒนาการของสังคมไทยผ่านขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม (Social movement) เพราะขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมเป็นการกระทำรวมหมู่ของกลุ่มคนที่มีเป้าหมายบางอย่างร่วมกันเพื่อผลักดันสังคมให้เคลื่อนไหวไปในทิศทางที่ต้องการหรือเพื่อตอบสนองข้อเรียกร้องที่เป็นผลประโยชน์ร่วมกันของกลุ่มคนที่เข้าร่วมขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมที่มีความต่อเนื่องของการกระทำที่มีระยะเวลายาวนานพอสมควรมีการระดมผู้เข้าร่วมที่มีอุดมการณ์หรือเป้าหมายในการเปลี่ยนแปลงในแนวทางเดียวกัน เหตุการณ์ทางการเมืองที่ผ่านมา มีขบวนการเคลื่อนไหวของประชาชนกลุ่มต่างๆ เกิดขึ้นอีกหลายกลุ่มและเกิดในรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้น (ประภาส ปิ่นตบแต่ง, 2541) เช่น คณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข (กปปส.) แนว

ร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) เครือข่ายนักศึกษาและประชาชนปฏิรูปประเทศไทย (คปท.) สมัชชาปกป้องประชาธิปไตย (สปป.) และ สมัชชาปกป้องประชาธิปไตยล้านนา เป็นต้น (ณรงค์ บุญสววยขวัญ, 2552)

กลุ่มสมัชชาปกป้องประชาธิปไตยล้านนา มีจุดประสงค์เพื่อสนับสนุนแนวทางของสมัชชาปกป้องประชาธิปไตยกระบวนการดำเนินงานร่วมกันในเรื่องใดเรื่องหนึ่งอันเป็นประเด็นการประชุมสมัชชาอย่างมีระบบสม่ำเสมอและต่อเนื่องระหว่างภาคีสมาชิกที่มีปณิธานและเป้าหมายร่วมกันเพื่อสร้างความเข้มแข็งและความก้าวหน้าให้ชุมชนและสังคมอันจะก่อให้เกิดการพัฒนาสังคมอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนทั้งนี้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจถึงการก่อตัวและพัฒนาการแนวความคิดและความหมาย ตลอดจนผลกระทบจากสมัชชาปกป้องประชาธิปไตยล้านนาจังหวัดเชียงใหม่ ภายใต้บริบททางสังคมการเมืองและวัฒนธรรมที่ส่งผลต่อกระบวนการตอบสนองต่อนโยบายของรัฐบาล ซึ่งเป็นการศึกษากระบวนการก่อตัวและพัฒนาการของสมัชชาปกป้องประชาธิปไตยล้านนาจังหวัดเชียงใหม่อันจะนำไปสู่การเสนอแนวทางให้เสรีภาพแก่ประชาชนหรือกลุ่มเครือข่ายต่างๆ ในสังคมได้มีเสรีภาพในการสื่อสารและแสดงออกทางการเมืองที่ถูกต้องเหมาะสม อันเป็นพลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ ตลอดจนอาจทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในวิถีชีวิตและแบบแผนของความเป็นอยู่ในสังคม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการก่อตัวและพัฒนาการของสมัชชาปกป้องประชาธิปไตยล้านนา จังหวัดเชียงใหม่ ภายใต้บริบททางสังคมการเมืองและวัฒนธรรม
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมทางการเมืองของสมัชชาปกป้องประชาธิปไตยล้านนา จังหวัดเชียงใหม่
3. เพื่อศึกษาผลกระทบที่มีต่อสมัชชาปกป้องประชาธิปไตยล้านนา จังหวัดเชียงใหม่

สมมติฐานการวิจัย

1. การก่อตัวและพัฒนาการของสมัชชาปกป้องประชาธิปไตยล้านนา ภายใต้บริบททางสังคมการเมืองและวัฒนธรรมเป็นอย่างไร
2. สมัชชาปกป้องประชาธิปไตยล้านนามีแนวความคิดด้านพฤติกรรมทางการเมืองการปกครองของสมัชชาปกป้องประชาธิปไตยล้านนา เป็นอย่างไร
3. ผลกระทบจากสมัชชาปกป้องประชาธิปไตยล้านนา จังหวัดเชียงใหม่มีอย่างไรบ้าง

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) และทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และการสังเกตพฤติกรรมประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ แกนนำกลุ่มและสมาชิกสมัชชาปกป้องประชาธิปไตยล้านนาจังหวัดเชียงใหม่คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากแกนนำกลุ่มและการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบลูกโซ่ (Snowball Sampling) โดยผู้วิจัยจะต้อง

ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) ผู้นำที่เป็นทางการ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 1 ท่าน และผู้นำโดยสภาพของกลุ่มสมัชชาปกป้องประชาธิปไตยล้านนาจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 1 ท่านอย่างน้อยหนึ่งคนจากสมาชิกกลุ่ม จากนั้น เมื่อเก็บข้อมูลผู้ให้ข้อมูลหลักเสร็จ ผู้วิจัยให้ผู้ให้ข้อมูลหลักแนะนำสมาชิกรายอื่นทั้ง 3 หมู่บ้านซึ่งประกอบไปด้วยประธานกลุ่ม 1 ท่านรองประธานและสมาชิกกลุ่มอีกจำนวน 10 ท่าน เพื่อทำการเก็บข้อมูลต่อไปโดยใช้ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลประมาณ 9 เดือน จนกระทั่งข้อมูลครบตามต้องการข้อมูลที่ได้นำมาทำการวิเคราะห์สรุปและอภิปรายผลโดยจับประเด็นหลักของเรื่อง (Traits) และจำแนกเหตุการณ์หลักด้วยการแยกเป็นประเด็นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยหลังจากนั้นจะนำเสนอรายงานแบบพรรณนาเชิงวิเคราะห์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารหรือการวิจัยเชิงเอกสารโดยการทบทวนแนวความคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการก่อตัวและพัฒนาการของสมัชชาปกป้องประชาธิปไตยล้านนา จังหวัดเชียงใหม่และใช้แบบสัมภาษณ์ที่มีลักษณะเป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) โดยมีการออกแบบโครงสร้างของข้อคำถามที่สามารถนำไปใช้ในการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างหรือเป็นการสัมภาษณ์แบบปลายเปิดกับประชากร 3 หมู่บ้านในอำเภอสันกำแพง โดยใช้การจดบันทึกและถอดเทปการสัมภาษณ์ ตามประเด็นต่าง ๆ ในสาระสำคัญให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์มากที่สุด นอกจากนี้ ใช้การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม เพื่อสังเกตบรรยากาศของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ บุคลิก และการแสดงออกของผู้เข้าร่วมให้ข้อมูล และ

จัดบันทึกระหว่างที่เก็บรวบรวมข้อมูล ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการทบทวนข้อมูลหรือตรวจสอบข้อมูลที่ขาดหายเนื่องจากบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรไม่ทัน และยังสามารถชี้ให้เห็นถึงพฤติกรรมของบุคคล ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ที่สุด ต่อจากนั้นจึงนำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ และสังเคราะห์สรุปเป็นภาพรวมในประเด็นต่าง ๆ ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์การวิจัย ที่ได้จากการสังเกต การสัมภาษณ์เชิงลึก การบันทึกภาพและเสียง

การวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้แนวคิดการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ของ สุกางค์ จันทวานิช. (2554) โดยแบ่งเป็น 5 ขั้นตอนหลัก ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ใช้แนวคิดทฤษฎีและการสร้างกรอบแนวคิดสำหรับวิเคราะห์ในการวิเคราะห์เกี่ยวกับกระบวนการก่อตัวและพัฒนาการของสมัชชาปกป้องประชาธิปไตย ล้านนา จังหวัดเชียงใหม่ ในช่วงปี พ.ศ. 2556 - 2557 จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ และแหล่งบุคคล

ขั้นตอนที่ 2 การตรวจสอบข้อมูล ผู้วิจัยตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้าด้านข้อมูล คือ เพื่อตรวจสอบความเชื่อถือได้ของข้อมูลที่ผู้วิจัยได้มา โดยเป็นการเก็บข้อมูลจากบุคคลที่ต่างกัน สถานที่ต่างกัน และเวลาต่างกัน เกี่ยวกับบุคคล เหตุการณ์ เพื่อประเมินพฤติกรรม การแสดงออกของกลุ่มตัวอย่างการตรวจสอบแบบสามเส้าด้าน

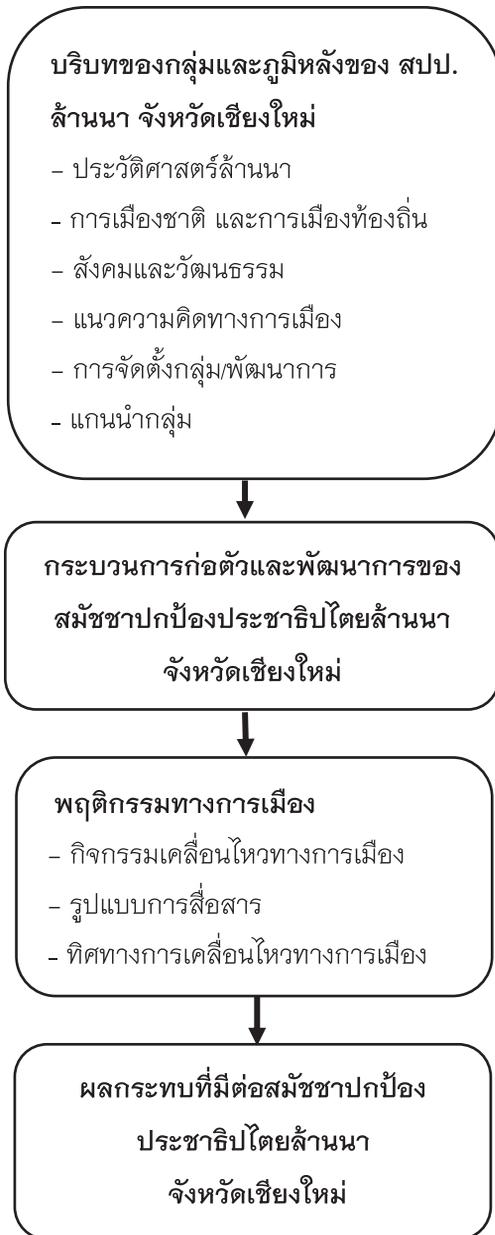
ขั้นตอนที่ 3 การจัดบันทึกและการทำดัชนีข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการบันทึกรายละเอียดทุกครั้งหลังจากดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากวิธีการต่าง ๆ อาทิ ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ หรือจากการสังเกต โดยทำการแยกส่วนข้อมูลกับความคิดเห็นและการสรุป

ขั้นตอนที่ 4 การทำข้อสรุปชั่วคราว และการจัดกระทำข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการสัปดาห์ละ 1 ครั้ง โดยการเชื่อมโยงดัชนีคำ หรือข้อความเข้าด้วยกัน

ขั้นตอนที่ 5 การสร้างข้อสรุปและพิสูจน์ข้อสรุป การสร้างข้อสรุป ผู้วิจัยดำเนินการโดยการเขียนเชื่อมโยงข้อสรุปชั่วคราวแต่ละชุดเข้าด้วยกันตามลำดับความเกี่ยวข้องของข้อสรุปชั่วคราวจากข้อสรุปชั่วคราวย่อย จนกระทั่งได้ข้อสรุปทั้งหมด

การศึกษานโยบายที่เกี่ยวข้องกับบริบทและภูมิหลังของกลุ่มสมัชชาปกป้องประชาธิปไตยโดยล้านนา จังหวัดเชียงใหม่ จะทำให้เข้าใจถึงความเชื่อมโยงและสัมพันธ์กันกับกระบวนการก่อตัวและพัฒนาการของสมัชชาปกป้องประชาธิปไตยโดยล้านนา จังหวัดเชียงใหม่ โดยการศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมือง การกล่อมเกลารวมถึงการเมือง ทฤษฎีขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมและการเมืองภาคประชาชน แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาทางการเมือง แนวคิดเกี่ยวกับสมัชชา แนวความคิดเกี่ยวกับพัฒนาทางการเมือง ตลอดจนการศึกษารวมถึงพฤติกรรมทางการเมืองหรือการมีส่วนร่วมทางการเมืองว่าผลกระทบบที่มีต่อกลุ่มสมัชชาปกป้องประชาธิปไตยโดยล้านนา จังหวัดเชียงใหม่อย่างไร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

กระบวนการก่อตัวและพัฒนาการของสมัชชาปกป้องประชาธิปไตยล้านนาจังหวัดเชียงใหม่

สถานการณ์ทางการเมืองของไทยอยู่ในภาวะวิกฤตในช่วงปี 2556 - 2557 จน

นำไปสู่การยุบสภาในวันที่ 9 ธันวาคม 2556 ทำให้เกิดกระแสต่อต้านทั้งฝ่ายที่สนับสนุนรัฐบาลและฝ่ายที่ต่อต้านรัฐบาล จึงมีหลายกลุ่มที่ออกมาเคลื่อนไหวทางการเมืองในรูปแบบของ “สงครามข่าวสาร” ผ่านโซเชียลมีเดียและการเมืองภาคประชาชนบนท้องถนนทั้งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด สำหรับกลุ่มสมัชชาปกป้องประชาธิปไตยล้านนา จังหวัดเชียงใหม่ นั้น เคยมีประสบการณ์การเคลื่อนไหวทางการเมืองร่วมกับกลุ่มอื่น ๆ มานานแล้ว ในครั้งนี้มีปัจจัยสนับสนุนคือความตื่นตัวทางการเมืองของแกนนำและสมาชิก การจุดประกายความคิดของนักวิชาการและการมีผู้นำที่มีคุณภาพ กลุ่มได้ประกาศตัวอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2556 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ต้องการปกป้องประชาธิปไตย 2) ต้องการปกป้องนายกที่มาจากการเลือกตั้งและต่อต้านเผด็จการ และ 3) ต้องการให้มีการเลือกตั้งในวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2557 การใช้ชื่อสมัชชาปกป้องประชาธิปไตยก็เพื่อให้เหมือนกับ “สมัชชาปกป้องประชาธิปไตย” ของกลุ่มนักวิชาการในส่วนกลางเท่านั้น ส่วนคำว่า “ล้านนา จังหวัดเชียงใหม่” ที่นำมาต่อท้ายเพราะพวกเขาเป็นชาวยองที่อพยพมาจากแคว้นสิบสองปันนาและมาตั้งบ้านเรือนอยู่อาศัยที่ตำบลบวกค้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่และ คำว่า “ล้านนา” ในปัจจุบันหมายถึงแปดจังหวัดในภาคเหนือรวมทั้งจังหวัดเชียงใหม่ด้วย

เมื่อ ก่อตั้งกลุ่มสมัชชาปกป้องประชาธิปไตยล้านนา จังหวัดเชียงใหม่แล้ว ได้มีการพัฒนาในด้านต่าง ๆ เช่น การขยายขนาดของกลุ่มด้วยการเพิ่มสมาชิก จัดหาสถานที่ตั้งกลุ่ม จัดโครงสร้างกลุ่มอย่างไม่เป็นทางการ การกำหนดบทบาทหน้าที่ของงานให้เหมาะกับคน ทำนองต้อง “ตัดดินใส่เกือก ไม่ตัดเกือกใส่ดิน”

จัดคนเฉพาะหน้าที่สำคัญ ได้แก่ ประธาน รองประธาน เทรียนุญิกและเลขานุการเท่านั้น เมื่อกลุ่มมั่นคงแข็งแรงแล้วจึงจัดโครงสร้างใหม่ ต้องการคนหนุ่มสาวเป็นแกนนำเพื่อจะได้พัฒนากลุ่มให้ทันสมัย สัญลักษณ์กลุ่มคิดกันเองเป็นรูปวงกลมมีอักษร “สมัชชาปกป้องประชาธิปไตยล้านนา สันกำแพง” และมีภาพคนรวมเป็นหม้ออยู่กลางวงกลม พื้นเป็นสีขาวแดง และมีรูปวัดปรากฏอยู่ในวงกลม อุดมการณ์ของกลุ่มคือการส่งเสริมและปกป้องประชาธิปไตย

พฤติกรรมทางการเมืองของสมัชชาปกป้องประชาธิปไตยล้านนาจังหวัดเชียงใหม่

สมัชชาปกป้องประชาธิปไตยล้านนาจังหวัดเชียงใหม่ มีการจัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองหลายรูปแบบ ได้แก่ การประชุมเสวนาวิชาการการปกครองในระบอบประชาธิปไตย การติดตามข่าวสารทางการเมืองอย่างต่อเนื่องทางวิทยุโทรทัศน์ เคเบิลทีวี อินเทอร์เน็ต การรณรงค์ให้มีการเลือกตั้งด้วยการแรลลีสี่รถจักรยานยนต์จะติดธงขาวแดงไว้ที่รถ ส่วนแกนนำและสมาชิกจะมีผ้าสีขาวยึดตัวอักษรว่า “สปป.ล้านนา” คาคทที่ศีรษะกันทุกคน การแรลลีสี่ไปให้กำลังใจตำรวจและต้อนรับนายกรัฐมนตรียิ่งลักษณ์ที่ช่วงสันกำแพง การขึ้นป้ายรณรงค์การปกครองในระบอบประชาธิปไตย และต่อต้านเผด็จการ การไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง และตรวจสอบทุจริตการเลือกตั้ง การอาสาเป็นเจ้าหน้าที่ของหน่วยเลือกตั้ง กิจกรรมต่าง ๆ ดังกล่าวเป็นการแสดงออกของการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้และเป็นไปตามสิทธิและหน้าที่ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การจัดกิจกรรมดังกล่าวไม่ได้รับทุนสนับสนุนจากพรรคการเมืองหรือกลุ่มใดใช้เงินเรียไรกันเองเพราะไม่ต้องการอยู่ในวังวนของระบบอุปถัมภ์ (เสกสรรค์ ประเสริฐกุล, 2553)

กลุ่มมีอิสระทางความคิดและการกระทำ ไม่เป็นเครือข่ายของพรรคการเมืองหรือกลุ่มใด ๆ ผลกระทบที่มีต่อสมัชชาปกป้องประชาธิปไตยล้านนา จังหวัดเชียงใหม่

พฤติกรรมทางการเมืองของกลุ่มสมัชชาปกป้องประชาธิปไตยล้านนา จังหวัดเชียงใหม่ ได้กระทำตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ 3 ข้อ และอยู่ภายในกรอบที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 (สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2552) กำหนดไว้ย่อมกระทำได้และไม่เป็นความผิดกฎหมายแต่อย่างใด แต่กลุ่มสมัชชาปกป้องประชาธิปไตยล้านนามีอยู่หลายจังหวัดในภาคเหนือและอีสาน ทันทีที่มีป้ายผ้าผืนใหญ่ถูกติดไว้ในที่สาธารณะในหลายจังหวัดทางภาคเหนือ ความว่า “ประเทศนี้ไม่มีความยุติธรรม กู ขอแยกเป็นประเทศล้านนา” จึงเป็นประเด็นปัญหาที่เป็นความผิดเพราะเป็นการกระทำที่ขัดต่อ มาตรา 1 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ผู้กระทำเป็น “กบฏ” จึงต้องถูกดำเนินคดีตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 113 และ 114 ซึ่งมีโทษสูงสุดถึงขั้นประหารชีวิตหรือจำคุกตลอดชีวิต (บุญร่วม เทียมจันทร์ และ ศรัญญา วิชชาธรรม, 2557)

ประเด็นดังกล่าวทำให้ แกนนำกลุ่มสมัชชาปกป้องประชาธิปไตยล้านนาจังหวัดเชียงใหม่ถูกตำรวจจับหลังจากไปแรลลีสี่รถจักรยานยนต์ต้อนรับนายกยิ่งลักษณ์ชินวัตร ที่มาเป็นประธานเปิดศูนย์โอท็อปที่ช่วงสันกำแพง เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2557 ถูกนำไปสอบสวนที่สถานีตำรวจอำเภอสันกำแพงและต่อมาถูกทหารนำตัวไปปรับทัศนคติในค่ายทหารอีก 7 วัน จากการสัมภาษณ์ของผู้วิจัยเองและการจัดแถลงข่าวของประธานและสมาชิก พวกเขาต่างยืนยันตรงกันว่า “ป้ายผ้า แบ่งแยกดินแดน” ไม่ใช่การกระทำและ

ไม่เกี่ยวข้องกับกลุ่มของพวกเขาเลย และพวกเขาที่ไม่เคยมีความคิดที่จะแบ่งแยกดินแดน ผลกระทบที่มีต่อกลุ่มสมาชิกปกป้องประชาธิปไตยล้านนา จังหวัดเชียงใหม่ คือ ด้านสิทธิและเสรีภาพ ด้านจิตใจและความรู้สึก ชื่อเสียง และการขาดรายได้จากการประกอบอาชีพ

กิจกรรมที่ทางกลุ่มแสดงออกเป็นประจำ คือ การประชุม ณ ที่ทำการชั่วคราว ซึ่งจะแจ้งข่าวสารความเป็นไปให้สมาชิกทราบ รวมถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นมีการวางแผนก่อนลงทำกิจกรรม กิจกรรมที่ทางกลุ่มจัดขึ้นจะเป็นกิจกรรมที่มีความเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมของชาวเชียงใหม่ เช่น ประเพณีลอยกระทง การแต่งกาย การกินอาหาร เป็นต้น นอกจากนี้กิจกรรมที่แสดงออกถึงจุดยืนและวัตถุประสงค์ของทางกลุ่มเป็นที่สนใจของคนทั่วไป คือ กิจกรรมแรลลี่ เป็นการนำรถจักรยานยนต์ออกมาขับขี่โดยมีวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมเพื่อสนับสนุนและให้กำลังใจรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ในวันที่อดีตนายกรัฐมนตรียเดินทางมาช่วงวัฒนธรรม อ. สันกำแพง จ. เชียงใหม่ สมาชิกจำนวนกว่า 100 คนได้ตกแต่งรถจักรยานยนต์ด้วยธงสีชาวด่าง มีผ้าคาดศีรษะสีขาวระบุคำว่า “สปป.ล้านนา” ขับขี่รถมอเตอร์ไซด์และบีบแตรไปตามถนนสันกำแพงในวันที่ 27 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2557 ซึ่งในวันนั้นนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตรได้ร่วมกิจกรรมบนเวทีและปราศรัยด้วยนอกจากกิจกรรมที่สนับสนุนการทำงานของรัฐบาลแล้ว การแสดงออกถึงความต้องการประชาธิปไตยที่แท้จริงของกลุ่มสมาชิกปกป้องประชาธิปไตยล้านนา คือ การนำป้ายโจมตีแนวคิดของฝ่ายตรงข้าม (กปปส.) โดยระบุถ้อยคำ “หยุดกบฏสุเทพ” ไปติดตามสถานที่ต่าง ๆ ในป้ายระบุชื่อและสัญลักษณ์ของกลุ่มอย่างชัดเจน

หลังจากมีการเผยแพร่ข่าวสารของกิจกรรมการเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มสมาชิกปกป้องประชาธิปไตยล้านนาออกไป ทำให้เป็นกระแสวิพากษ์วิจารณ์ถึงการแสดงออกดังกล่าวอย่างล้นหลาม ทำให้กลุ่มผู้ไม่หวังดีใช้โอกาสนี้ในการโจมตีให้ร้ายกลุ่มสมาชิกปกป้องประชาธิปไตยล้านนาซึ่งทำให้เกิดผลกระทบด้านภาพลักษณ์ของกลุ่ม รวมถึงผลกระทบในด้านต่าง ๆ ตามมา

ผลกระทบเชิงลบมาจากการจัดกิจกรรมของกลุ่มที่เน้นการอนุรักษ์วัฒนธรรมล้านนา เช่น ประเพณีลอยกระทงเดือนสิบสอง ทำให้เป็นที่รู้จักของคนรุ่นหลัง เพื่อให้ประเพณีและวัฒนธรรมยังคงอยู่ต่อไป

ผลกระทบเชิงลบต่อสังคมและการเมืองอย่างเห็นได้ชัด เมื่อมีการเผยแพร่ข่าวสารออกไป ภาพที่ปรากฏบนสื่อต่างๆ ข้อความ “สปป.ล้านนา” ส่งผลให้มีคนบางกลุ่มนำมาก่อกระแสว่าทางกลุ่มสมาชิกปกป้องประชาธิปไตยล้านนาต้องการจะแบ่งแยกประเทศ เพราะใช้คำว่า “สปป.” เหมือนกับ “สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว หรือ สปป.ลาว” นอกจากนี้กลุ่มผู้ไม่หวังดีหรือฝ่ายตรงข้ามอาศัยจังหวะนี้ทำลายกลุ่มสมาชิกปกป้องประชาธิปไตยล้านนาด้วยการขึ้นป้ายแบ่งแยกประเทศ

จากทั้งสองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเวลาไล่เลี่ยกัน ทำให้กลุ่มสมาชิกปกป้องประชาธิปไตยล้านนาถูกสังคมโจมตีอย่างหนักนำไปสู่ความขัดแย้งทางการเมือง จนกระทั่งสมาชิกปกป้องประชาธิปไตยส่วนกลางต้องออกมาชี้แจงถึงที่มาที่ไปของกลุ่มถึงแม้ว่าจะมีการปฏิเสธการกระทำดังกล่าว และทางกลุ่มจะปฏิเสธว่าไม่เกี่ยวข้องกับกลุ่มคนเสื้อแดง แต่ภาพที่สื่อออกไปนั้นแสดงออกถึงสัญลักษณ์ของกลุ่มคนเสื้อแดงอย่างเห็นได้

ชัดทำให้ภาพลักษณ์ของกลุ่มสมาชิกปกป้องประชาธิปไตยโดยล้านนาถูกหลายคนมองในแง่ลบ การบังคับใช้มาตรา 44 ทำให้กลุ่มสมาชิกปกป้องประชาธิปไตยโดยล้านนาจึงต้องยุติการชุมนุม และกิจกรรมทั้งหมด

การเคลื่อนไหวของกลุ่ม สปป. ล้านนา จึงได้ ยุติลงในปัจจุบันนี้เพียงการถามไถ่สารทุกข์ สุขดิบ บอกล่าเหตุการณบ้านเมืองเพียงกลุ่มเล็กๆ เท่านั้นอาจด้วยบทลงโทษตามมาตรา 44 ที่กองทัพกำหนดไว้ เพื่อความสงบสุขของบ้านเมือง นอกจากนี้ผู้นำกลุ่มบางรายถูกเรียกไปสอบสวนในช่วงรัฐประหารการปกครอง ทำให้แกนนำและสมาชิกกลุ่มยุติความเคลื่อนไหวทางการเมือง การจัดกิจกรรมสาธารณะต่าง ๆ และการจัดกิจกรรมภายในกลุ่ม

สรุปผลการวิจัย

สมาชิกกลุ่ม สปป. ล้านนาส่วนมากเป็นคนในหมู่บ้านบวกด่าง หมู่บ้านป่าตาล และหมู่บ้านต้นตู่ อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดใกล้เคียงอีกบางส่วน แต่เดิมประชาชนในตำบลนี้พื้นเพเป็นคนไทลื้อที่อพยพมาจากสิบสองปันนาตั้งแต่สมัยพระเจ้ากาวิละปกครองอาณาจักรล้านนา แต่ไม่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการก่อตั้งอาณาจักรล้านนา คำว่า ล้านนา มาจากอาณาจักรล้านนาในสมัยอดีตกลุ่ม สปป. ล้านนารวมตัวในเดือนธันวาคม 2556 จากกลุ่มคนรู้จักกันประมาณ 4-5 คน โดยเข้าร่วมฟังสัมมนาเกี่ยวกับประชาธิปไตยของนักวิชาการ จากมหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์ ต่อมาก็เริ่มมีจำนวนสมาชิกเพิ่มขึ้นเป็น 20-30 คน สมาชิกกลุ่มเป็นชาวบ้าน ไม่มีโครงสร้างที่ชัดเจน เนื่องจากสมาชิกของกลุ่มมีจำนวนไม่มาก เป็นการรวมตัวเฉพาะพื้นที่ไม่ได้รวมถึง 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน แกนนำกลุ่มมา

จากผู้ที่เป็นคนต้นคิด สัญลักษณ์ของกลุ่มที่คิดขึ้นมาเองเป็นรูปกลุ่มคนรวม ที่ตั้งที่ทำการอยู่ที่หมู่บ้านต้นตู่ อำเภอสันกำแพง สมาชิกกลุ่ม สปป. ล้านนามีแนวคิดชอบและต้องการการปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยมีนายกมาจากการเลือกตั้งที่ถูกต้อง มีการรวมตัวกันเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมือง และการบริหารประเทศ ทางกลุ่มรวมตัวกันไม่ขึ้นกับกลุ่มสมาชิกปกป้องประชาธิปไตยใด ไม่ใช้กลุ่มนปช. และกลุ่มคนเสื้อแดงตามที่หลายคนเข้าใจกิจกรรมของกลุ่ม สปป. ล้านนาที่เกี่ยวข้องกับการเมืองจากกลุ่มตัวอย่างที่ถูกสัมภาษณ์ได้ให้ความเห็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือการจัดประชุม ณ ที่ทำการกลุ่มโดยมีตัวแทนมาร่วมประชุมเพื่อรับฟังและเสนอข้อคิดเห็นร่วมกัน กิจกรรมรณรงค์การเลือกตั้งที่จัดขึ้นในวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2557 ณ อำเภอสันกำแพง รูปแบบกิจกรรมเป็นการจัดแรลลี่โดยการขับขีรถจักรยานยนต์เพื่อรณรงค์การเลือกตั้ง ซึ่งมี นส. ยิ่งลักษณ์ นายกรัฐมนตรีในสมัยนั้น เข้าร่วมกิจกรรมด้วย โดยมีผู้ร่วมกิจกรรมราว ๆ 150 ราย นอกจากนี้ ในวันงานยังมีการปราศรัยเรื่องประชาธิปไตยโดยโดยมีแรงจูงใจมาจากความต้องการการปกครองระบบประชาธิปไตย การขึ้นป้ายคัทเอาท์สนับสนุนการเลือกตั้งและต่อต้านเผด็จการ ความต้องการผู้นำที่มาจาก การเลือกตั้งที่ได้รับคะแนนเสียงจากคนทั้งประเทศ การเคารพในสิทธิของคนในสังคมที่เท่าเทียมกัน ผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมมาด้วยความสมัครใจ ไม่มีการให้ค่าจ้าง นอกจากนี้ทางกลุ่มได้จัดกิจกรรมอนุรักษ์วัฒนธรรมของล้านนา ก่อนการจัดกิจกรรมมีการจัดประชุม วางแผน และเตรียมงาน ทางกลุ่ม สปป. ล้านนาใช้วิธีติดต่อสื่อสารกันแบบปากต่อปาก ติดต่อกันทางโทรศัพท์ เฟสบุ๊ก

พฤติกรรมทางการเมือง การจัดกิจกรรมต่างๆ ไม่มีผลกระทบต่อด้านสังคมการเมือง วัฒนธรรมและด้านนโยบายของรัฐ แต่มีผลกระทบต่อกลุ่ม สปป. ล้านนา โดยตรง จากกลุ่มการเมืองอื่นที่เข้ามาแทรกแซงโดยอาศัยประเด็นต่าง ๆ เช่น การแบ่งแยกดินแดน จากกลุ่มผู้ไม่หวังดีที่กล่าวอ้างว่าเป็นความคิดของกลุ่ม สปป. ล้านนา

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัย เรื่อง “กระบวนการก่อตัวและพัฒนาการของสมัชชาปกป้องประชาธิปไตยโดยล้านนา จังหวัดเชียงใหม่” ดังได้กล่าวแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจะได้นำผลการวิจัยมาทำการอธิบายและยืนยันความสอดคล้องและความแตกต่างระหว่างข้อค้นพบกับวัตถุประสงค์และการตอบคำถามการวิจัยที่ตั้งไว้ ตลอดจนแนวคิด ทฤษฎีที่ใช้เป็นกรอบความคิดในการวิจัยว่ามีความสอดคล้องหรือขัดแย้งกันอย่างไร ซึ่งมีประเด็นที่ผู้วิจัยจะนำมาอภิปรายผลใน 3 หัวข้อ คือ 1) กระบวนการก่อตัวและพัฒนาการทางการเมือง 2) พฤติกรรมทางการเมือง และ 3) ผลกระทบที่มีต่อสมัชชาปกป้องประชาธิปไตยโดยล้านนา จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีผลการอภิปรายดังนี้

1. กระบวนการก่อตัวและพัฒนาการของสมัชชาปกป้องประชาธิปไตยโดยล้านนา จังหวัดเชียงใหม่ ภายใต้บริบททางสังคมการเมืองและวัฒนธรรม

สมัชชาปกป้องประชาธิปไตยโดยล้านนา จังหวัดเชียงใหม่ มีกระบวนการก่อตัวและพัฒนาการด้านต่าง ๆ จากกลุ่มคนชาวยองซึ่งอาศัยอยู่ในหมู่บ้านตำบลบวกค้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ มีอิสระทางความคิดอย่างสร้างสรรค์ไม่เป็นเครือข่ายของพรรคการเมืองหรือกลุ่มการเมืองใด มี

งบประมาณเป็นของตนเอง มีผู้นำที่มีคุณภาพทำให้กลุ่มมีความเข้มแข็ง พวกเขาผ่านการกล่อมเกลாதองสังคมด้านการเมืองจากกลุ่มเพื่อน สื่อมวลชนและประสบการณ์จริงจากการเคลื่อนไหวทางการเมือง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเกาะติดข่าวสารบ้านเมืองมาโดยตลอด ซึ่งเป็นการกล่อมเกล่าทำให้พวกเขามีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วม (The participant political culture) มีการรับรู้ว่า ประเทศไทยมีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขนั้น จำเป็นที่จะต้องมีการเลือกตั้งผู้แทนของพวกเขาเพื่อเข้าไปทำหน้าที่บริหารราชการแผ่นดินทั้งระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ พวกเขาชอบพรรคไทยรักไทยและพรรคเพื่อไทยทั้งตัวหัวหน้าพรรคโดยเฉพาะ นายทักซิณ ชินวัตรและนโยบาย “ประชานิยม” เพราะช่วยคนระดับรากหญ้าซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น แต่ก็ไม่ชอบการทุจริตคอร์รัปชันเช่นกัน (Almond & Verba, 1965) ดังนั้น เมื่อนายกรัฐมนตรีที่มาจากกาเลือกตั้งของประชาชนย่อมมีความชอบธรรมในการบริหารราชการแผ่นดินต่อไปจนครบวาระ แต่มาถูกกดดันจากสถานการณ์ทั้งในสภาและนอกสภาให้ต้องประกาศยุบสภานั้น พวกเขาจึงต้องรวมกลุ่มกันออกมาปกป้องประชาธิปไตย ปกป้องนายกรัฐมนตรี ต่อต้านเผด็จการและรณรงค์ให้มีการเลือกตั้งในวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2557 ซึ่งเป็นสิทธิและเสรีภาพในระบอบประชาธิปไตยที่ประชาชนสามารถกระทำได้

2. พฤติกรรมทางการเมืองของสมัชชาปกป้องประชาธิปไตยโดยล้านนาจังหวัดเชียงใหม่

จากการที่กลุ่มสมัชชาปกป้องประชาธิปไตยโดยล้านนา จังหวัดเชียงใหม่ได้รับการกล่อมเกลาทองสังคมด้านการเมืองเป็นระยะ

เวลานาน ส่งผลให้พวกเขาที่มีวัฒนธรรมทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย จึงมีพฤติกรรมกรรมกรมีส่วนร่วมทางการเมืองหลายรูปแบบ ได้แก่ การประชุมเสวนาวิชาการการปกครองในระบอบประชาธิปไตย การติดตามข่าวสารทางการเมืองอย่างต่อเนื่องทางวิทยุโทรทัศน์ เคเบิลทีวี อินเทอร์เน็ต การรณรงค์ให้มีการเลือกตั้งและต่อต้านเผด็จการ (จำลองพรหมสวัสดิ์, 2554) ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าการกิจกรรมการมีส่วนร่วมต่าง ๆ ทางการเมืองดังกล่าวข้างต้นนั้น เป็นสิทธิของประชาชนที่สามารถกระทำได้ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ซึ่งผลการวิจัยนี้พบว่า กระบวนการกำเนิดและการเคลื่อนไหวเพื่อการจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเลอ่าวปัตตานีของกลุ่มเครือข่ายอนุรักษ์อ่าวปัตตานี เกิดจากการได้รับผลกระทบทางด้านทรัพยากรการทำมาหากิน ซึ่งหน่วยงานไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ จึงใช้แนวทางการเคลื่อนไหวทางสังคมแบบมีส่วนร่วมด้วยการชุมนุมประท้วง การยื่นหนังสือให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและการร่วมชุมนุมแสดงสิทธิในการจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเลอ่าวปัตตานี

3. ผลกระทบที่มีต่อสมาชิกปกป้องประชาธิปไตยล้านนา จังหวัดเชียงใหม่

กระบวนการก่อตัวและพัฒนาการตลอดจนพฤติกรรมกรรมกรมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกปกป้องประชาธิปไตยล้านนา จังหวัดเชียงใหม่ ที่เกิดขึ้นในห้วงเวลาของการมีความขัดแย้งทางการเมืองอย่างรุนแรง ความขัดแย้งดังกล่าวได้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องมานานหลายปีแล้วและยังไม่สามารถหาข้อยุติเพื่อทำให้การเมืองไทยมีเสถียรภาพอย่างยั่งยืนได้ ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กรณีที่เกิดขึ้นในช่วงต้นปี 2557 เมื่อปรากฏว่ามีป้ายผ้าผืนใหญ่ ปรากฏข้อความ

ว่า “ประเทศนี้ไม่มีความยุติธรรม ขอบแยกเป็นประเทศล้านนา” ติดในที่สาธารณะของหลายจังหวัดในภาคเหนือ ป้ายผ้าดังกล่าวเป็นการกระทำที่ท้าทายอำนาจรัฐและไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายแม้จะมีบทลงโทษค่อนข้างสูง จึงเป็นหน้าที่ของฝ่ายบ้านเมืองที่ต้องสืบสวนให้ได้ข้อเท็จจริงว่าใครเป็นผู้กระทำและมีวัตถุประสงค์อะไรกันแน่

แต่ในความเป็นจริงที่เกิดขึ้นแล้ว คือป้ายผ้าดังกล่าว มีคำว่า “ล้านนา” ปรากฏอยู่ มันบ่งบอกว่าน่าจะเป็นการกระทำของผู้ใด สาเหตุเพราะพวกเขามีความไม่พึงพอใจต่อประเทศไทยที่ไม่มีความยุติธรรม จึงต้องการแยกเป็นประเทศล้านนาที่เคยเจริญรุ่งเรืองในอดีต หรือแบ่ง 8 จังหวัดในภาคเหนือออกจากประเทศไทยแล้วตั้งประเทศใหม่เป็น “ประเทศล้านนา” ทำให้เกิดผลกระทบที่มีต่อสมาชิกปกป้องประชาธิปไตยล้านนา จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งผู้วิจัยใช้เป็นกรณีศึกษา เพราะแกนนำหลายคนถูกตำรวจจับไปสอบสวนข้อเท็จจริงที่สถานีตำรวจสันกำแพง และต่อมาถูกทหารเรียกไปปรับทัศนคติในค่ายทหารอีก 7 วัน

เหตุการณ์ดังกล่าว ทำให้สื่อมวลชนและกลุ่มเคลื่อนไหวทางการเมืองนำไปวิพากษ์วิจารณ์ดังไปทั่วเมืองไทย ทำให้แกนนำและสมาชิกกลุ่มสมาชิกปกป้องประชาธิปไตยล้านนา จังหวัดเชียงใหม่ ถูกสตรอนสิทธิและเสรีภาพอันพึงมีตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ ถูกดูหมิ่นและเกลียดชังจากผู้คนในสังคม ถูกกล่าวหาว่าเป็นกบฏ ต้องมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาในหลายมาตราต้องได้รับโทษหนักอย่างแน่นอน

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์แกนนำกลุ่มดังกล่าวได้บอกว่า ป้ายผ้านั้นไม่ใช่การกระทำของพวกเขาอย่างแน่นอน จึงไม่มีความผิดใด ๆ แต่พวกเขาก็ยังคงอยู่ในความรู้สึกที่

หวาดกลัวเพราะยังถูกเฝ้าระวังจากทหารของคสช. จึงไม่กล้าทำกิจกรรมใด ๆ ทางการเมืองอีกเพราะเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย หากสถานการณ์ทางการเมืองกลับคืนสู่สภาพปกติหลังจากมีการเลือกตั้งเพื่อเลือกผู้แทนที่ได้รับความชอบธรรมจากประชาชน จัดตั้งรัฐบาลเข้ามาบริหารราชการแผ่นดินแล้ว พวกเขาก็อาจจะกลับมามีส่วนร่วมทางการเมืองอีกครั้งหนึ่ง

สรุปได้ว่า กระบวนการก่อตัวและพัฒนาการของสมัชชาปกป้องประชาธิปไตยล้านนา จังหวัดเชียงใหม่ นั้น เป็นเพียงการรวมกลุ่มของบุคคลเพื่อเคลื่อนไหวทางการเมือง ไม่ได้มีความเป็น “สมัชชา” ทั้งในแง่ของความหมายและวัตถุประสงค์ (นงลักษณ์ วิรัชชัย และคณะ, 2551) ดังได้กล่าวแล้วในตอนต้น ส่วนพฤติกรรมกรรมมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้น ผู้วิจัยมีความเห็นสอดคล้องกับความเห็นของสุทธิ ประศาสน์เศรษฐ์ ว่า กลุ่มสมัชชาปกป้องประชาธิปไตยล้านนา จังหวัดเชียงใหม่ เป็นขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมแบบใหม่ (New social movement) เพราะมีการทำกิจกรรมแบบมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรงไม่ผ่านระบบตัวแทน พวกเขาไม่สนใจเรื่องการเข้าสู่อำนาจรัฐและประเด็นการต่อสู้ไม่ได้ทำเพื่อผลประโยชน์ของกลุ่มแต่เพื่อคนทั่วไปที่ได้ประโยชน์จากโครงการ “ประชานิยม” (สุทธิ ประศาสน์เศรษฐ์, 2540)

ข้อเสนอแนะ

1. ประเทศไทยไม่มีเสถียรภาพทางการเมืองนับตั้งแต่เปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชมาเป็นระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รัฐจึงควรให้ความสำคัญกับการกล่อมเกลางานทางการเมืองผ่านสถาบันต่าง ๆ ทางสังคม เพื่อให้ประชาชน

เป็นพลเมืองที่มีวัฒนธรรมประชาธิปไตย โดยใช้สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ ให้เป็นประโยชน์มากที่สุด

2. ความขัดแย้งทางการเมืองไทยเกิดจากความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนิยามคำว่า “ประชาธิปไตย” ไม่ตรงกัน แต่หากพิจารณาให้ดีจะเห็นว่าชื่อของกลุ่มต่าง ๆ หรือวัตถุประสงค์ของการเคลื่อนไหวทางการเมืองส่วนใหญ่จะเน้นว่า “ประชาธิปไตย” อยู่เสมอ รัฐจึงควรสร้างความกระจ่างเรื่องประชาธิปไตยให้แก่ประชาชนได้รู้และเข้าใจให้ตรงกันจะได้ไม่ตกเป็นเครื่องมือของพรรคการเมืองหรือนักการเมืองในการแสวงหาอำนาจและผลประโยชน์ให้แก่ตนเองและพวกพ้อง

3. รัฐควรเปิดพื้นที่สาธารณะเพื่อให้ประชาชนได้มีการแสดงออกทางความคิดและการมีส่วนร่วมทางการเมืองภายใต้กรอบ กติกาที่กำหนด และสามารถตรวจสอบได้

4. รัฐต้องกระจายอำนาจในการบริหารราชการและงบประมาณไปสู่ท้องถิ่นอย่างแท้จริง เพื่อให้ท้องถิ่นป้องกันและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ โดยใช้พื้นที่เป็นฐาน (Area Base Management)

5. รัฐควรสนับสนุนให้ภาคประชาสังคมต่าง ๆ มีความเข้มแข็ง ฟังตนเองได้ไม่ต้องรอระบบอุปถัมภ์ แม้จะมีความคิดแตกต่างแต่ก็ไม่แตกแยก เห็นคุณค่าของประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์เฉพาะกลุ่ม เพื่อนำเครือข่ายภาคประชาสังคมดังกล่าวมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาประเทศ

เอกสารอ้างอิง

- จำลอง พรหมสวัสดิ์. (2554). *พฤติกรรมทางการเมืองของชนชั้นกลางกับการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของไทยในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลช่วงพุทธศักราช 2551-2553*. คุษภินิพนธ์ปรัชญาคุษภินิพนธ์ิต. วิทยาลัยสื่อสารการเมือง, มหาวิทยาลัยเกริก.
- ณรงค์ บุญสวยขวัญ. (2552). *การเมืองภาคพลเมือง บทวิเคราะห์แนวคิดและปฏิบัติการทำทายอำนาจการเมืองในระบบตัวแทน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เอดิชั่นเพรส - โปรดัคส์.
- บุญร่วม เทียมจันทร์ และ ศรีัญญา วิชชาธรรม. (2557). *ประมวลกฎหมายอาญาและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา*. กรุงเทพฯ: อินส์พัล.
- ประกาส ปิ่นตบแต่ง. (2541). *การเมืองบนท้องถนน 99 วันสมัชชาคนจน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกริก.
- พิชาย รัตนติลภ ญูเก็ด. (2552). *อนาคตการเมืองไทยท่ามกลางความขัดแย้ง*. สืบค้น 16 ตุลาคม 2556, จาก <http://www.meeboard.com/view,asp?user=liwliw&groupid=28rid=31&qid=5>
- ธเนศวร์ เจริญเมือง. (2547). *รัฐศาสตร์ที่ยังมีลมหายใจ แนวคิดประชาธิปไตยการเมืองไทยและแผ่นดินแม่*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์พีราบ.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย และคณะ (2551). *การวิจัยและประเมินโครงการสมัชชาคุณธรรม ปีงบประมาณ 2553*. กรุงเทพฯ : คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สุธี ประศาสน์เศรษฐ. (2540). *แปดบัญญัติว่าด้วยสมัชชาคนจน. วารสารเศรษฐศาสตร์การเมืองเพื่อชุมชน, 1(4), 94-101.*
- สุภางศ์ จันทวานิช. (2554). *การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ*. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- เสกสรรค์ ประเสริฐกุล. (2553). *การเมืองภาคประชาชนในระบอบประชาธิปไตยไทย*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิภาษา.
- Gabriel A. Almond and Sidney Verba. (1965). *The Civic Culture*. Boston: Little, Brown and Co.

